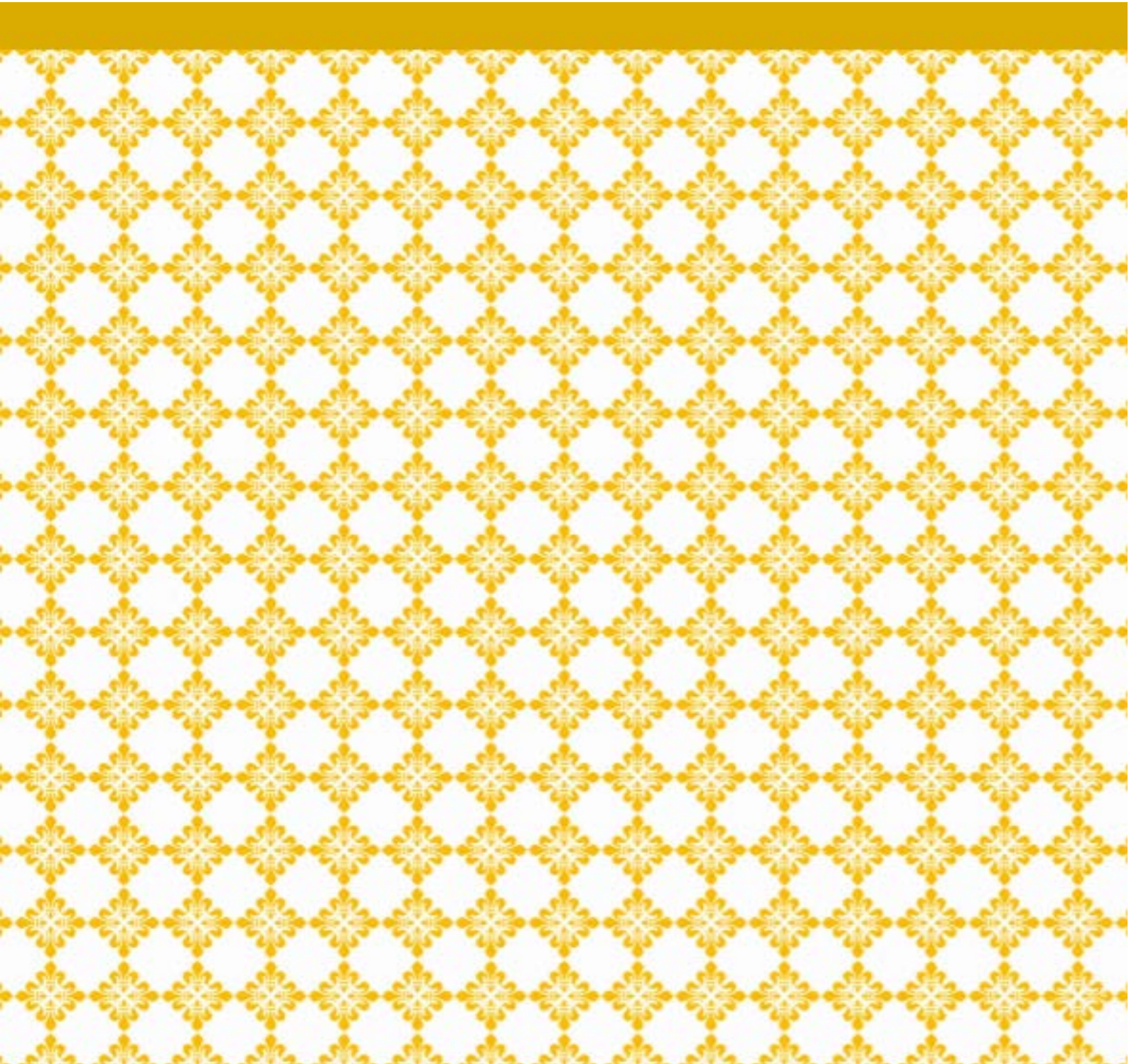

Delårsrapport augusti 2022

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	4
2	Uppdrag och ansvar.....	4
3	Väsentliga händelser.....	5
4	Uppföljning verksamhetsmål	6
5	Uppföljning medarbetarmål.....	8
6	Uppföljning ekonomi	10
7	Volymer.....	14
8	Förväntad utveckling.....	14
9	Internkontroll.....	15

1 Sammanfattning

Socialnämnden har fortsatt stora utmaningar med anledning av att våldet i samhället ökar. Detta leder till att många individer har behov av skydd. Det allt grövre våldet och komplexiteten i ärendena gör att det är mycket svårt att rekrytera interna familjehem och jourfamiljehem. Socialnämndens målsättning är att använda egna familjehem och jourfamiljehem i kombination med intern öppenvård (hemmaplanslösning) istället för externa boenden. Rekrytering av egna familjehem och jourfamiljehem är dock väldigt resurskrävande och tar tid vilket leder till att externa placeringar ökar trots att hemmaplanslösningar används när det är möjligt.

Behoven av att placera barn och unga har ökat mer än som tidigare har prognostiserats samtidigt som behovet av skyddsplaceringar för våldsutsatta har ökat mer än vad som tidigare prognostiserats.

Socialnämnden ser även ett ökat behov av att stärka administrativa resurser och utveckla verksamhetssystem för att bättre kunna följa upp och styra verksamheten.

En positiv effekt av att restriktionerna kopplat till Covid-19 tagits bort är att den kraftiga ökningen av personer i behov av ekonomiskt bistånd har avtagit och behoven har minskat något mer än vad som tidigare prognostiserats.

Socialnämnden justerar det prognostiserade underskottet från delårsrapporten i april med 10,0 miljoner kronor och redovisar därmed ett prognostiserat underskott på 31,1 miljoner kronor i delårsrapporten för augusti 2022.

2 Uppdrag och ansvar

Socialnämnden ansvarar för att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänst enligt:

- socialtjänstlagen (2001:453), SoL med kompletterande lagar rörande individ- och familjeomsorg, med undantag av budget- och skuldrådgivning
- lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU
- lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM
- begravningslagen (1990:1144)
- alkohollagen (2010:1622), AL
- lagen (2009:739) om handel med vissa receptfria läkemedel
- tobakslagen (1993:581) socialnämnden ansvarar för registrering av anmälningspliktiga tobaksförsäljare och tillsyn av försäljningsställen enligt tobakslagen. På de serveringsställen där socialnämnden utövar tillsyn enligt alkohollagen, ansvarar socialnämnden även för tillsyn av rökfria miljöer enligt tobakslagen. Av Miljö- och byggnadsnämndens reglemente framgår övriga tillsynsområden.

Socialnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt lag eller författning åligger socialnämnd och som inte någon annan nämnd har fått i uppdrag att ansvara för. Detta gäller till exempel socialnämnds uppgifter enligt:

- föräldrabalken (1949:381), FB
- äktenskapsbalken (1987:230), ÄktB
- lag (2016:1013) om personnamn
- ärvdabalken (1958:637), ÄB
- lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, LuL
- brottsbalken (1962:700), BrB
- körkortslagen (1998:488).

Socialnämnden har följande ansvarsområden:

- samordningsansvar när det gäller psykiskt och socialt omhändertagande vid stora katastrofer och olyckor,
- kommunens drog förebyggande arbete,
- kommunens yttranden enligt hemvärnsförordningen och kommunens yttranden om tillstånd till

spel på värdeautomater enligt lotterilagen.

3 Väsentliga händelser

Ett arbete har inletts för att identifiera relevanta och mätbara volymer samt nyckeltal som socialförvaltningen behöver följa. Detta på grund av att det i dagsläget är svårt att göra träffsäkra budgetäskanden och prognoser. En resurs har rekryterats för att utföra detta arbete. Arbetet är dock mer omfattande än beräknat och kommer att pågå åtminstone under hela 2022. Detta arbete medför ökade kostnader som inte tagits höjd för i budgeten för 2022.

Rekrytering av ny chef för socialförvaltningen är avslutad och den nya chefen börjar sin anställning i slutet av september. I dagsläget har socialförvaltningen en tillförordnad chef som förvaltningen delar med vård- och omsorgsförvaltningen. Denna rekrytering kommer innebära en ökad kostnad med 0,5 årsarbetare för andra halvåret 2022.

Under året har rekrytering av två utvecklare samt en administrativ samordnare genomförts för att säkerställa att förvaltningens utvecklingsarbete fortskrider i takt med nya krav på socialförvaltningen kopplat till lagändringar och nationella direktiv.

Antalet personer som dömts till vård enligt LVM har minskat i omfattning. Antalet omhändertagna enligt LVM vid samma period under tertiäl ett 2021 uppgick till sju personer. I dagsläget är siffran två personer under motsvarande period. Detta har i sin tur en avsevärd påverkan på budget för placerade vuxna med missbruksproblematik

Antalet externa placeringar på HVB har minskat till följd av optimal användning av Socialförvaltningens egna stödboenden vilket har en gynnsam effekt på måluppfyllelse och ekonomi.

Inflöde av barnärenden har ökat under perioden vilket har lett till att antal utredningar ökat i samma omfattning. Det ökade inflödet och komplexiteten i dessa ärenden gör det svårt att fördela dessa till handläggare. En konsekvens av detta är att placeringar ökar då oro inte kan utredas grundligt från början. En annan orsak till ökningen är storlek på familjer. En familj med flera barn där det finns behov av placering genererar flera placeringar än en familj med bara ett barn. Under tertiäl 1 har flera placeringar skett i konsulentstödda familjehem och HVB utifrån komplex problematik samt utifrån att interna familjehem saknas. Detta har gjort att hemmaplanslösningar inom den egna öppenvården inte kan utnyttjas vilket leder till stora kostnadsökningar.

Under perioden maj-augusti 2022 har socialnämnden haft 126 barn eller ungdomar placerade. Det kan jämföras med 114 placerade barn eller ungdomar under hela 2021.

Målgruppen ungdomar i kriminalitet och/eller missbruk har ökat. Placeringar kan inte ske i interna familjehem på grund av komplexiteten och familjehem kan eller vill inte ha dessa ungdomar placerade hos sig. Placering sker då på HVB/SiS eller i konsulentstött familjehemsvård.

Vårdbehoven är omfattande varför antalet vårddygn är hög i denna målgrupp. Det finns även svårigheter med att återföra dessa ungdomar till sine egna familjer då familjerna inte maktar med och/eller att skyddet inte blir tillräckligt med öppenvårdsinsatser.

Socialförvaltningens har ett pågående arbete med tvärteam inom området våld nära relation vilket inkluderar öppenvårdens insatser och personal. Personer utsatta för våld får stöd inom intern öppenvård i de fall det är möjligt utifrån allvarlighetsgraden i behov av skydd.

Barn i skydd utan eget placeringsbeslut ökar. Under perioden maj till augusti har 50 barn placerats i skydd med sin förälder. Dessutom har 12 av de 27 barn som placerades i skydd med förälder under perioden januari-april fortsatt placering i skydd.

Lättnader i restriktioner utifrån pandemin har lett till att flera söker stöd via serviceingången vid Familjens hus samt den öppna ingången vid Nyängen. Under året har en ökning av personer som söker stöd för spelberoende. En möjlig förklaring till detta är olika samhällsfaktorer såsom pandemi och ett försämrat ekonomiskt läge i kombination med psykisk ohälsa och missbruk.

Ett projekt som finansieras genom statsbidrag genomförs under 6 månader där en familjehemssekreterare och en familjehandlare arbetar med att öka kunskapen om umgänge för placerade barn samt ta fram och implementera ett nytt arbetssätt för att stärka barnets bästa.

En lag om informationssamtal för att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen och skapa bättre förutsättningar för föräldrar att nå samförståndslösningar har införts. Det innebär att från den 1 mars 2022 är det krav på att föräldrar ska ha deltagit i informationssamtal innan de inleder en tvist i domstol om vårdnad, boende och umgänge.

Från den 1 januari kan föräldrar bekräfta sitt föräldraskap digitalt och anmäla gemensam vårdnad de första 14 dagarna efter barnets födelse. Detta har lett till avsevärt minskad tidsåtgång för administrationen.

En arbetsmarknadskonsulent som tidigare var placerad 100% vid Jobbcentrum är numera placerad 25% vid Joar Socia. Detta har lett till en tydligare koppling mellan Joar Socia och Jobbcentrum och samarbete kring information och planering har förbättrats. Ett tätare samarbete mellan Joar Socia och försörjningsstödshandläggare har lett till ett ökat inflöde av deltagare till Joar Socia. På sikt kommer detta att leda till ett ökat utflöde av personer från försörjningsstöd till egen försörjning.

Den 21 juni 2022 beslutade Riksdagen att införa lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, vilken trädde i kraft den 1 augusti 2022. Lagen innebär bland annat att detaljhandlare måste anmäla till kommunen att de säljer tobaksfria nikotinprodukter, till exempel vitt snus. Kommunen är en av tillsynsmyndigheterna enligt den nya lagen och socialnämnden kommer att ta emot anmälningar om försäljning samt utföra tillsyn enligt den nya lagen.

4 Uppföljning verksamhetsmål

4.1 Livslångt lärande

Vi ska ge alla, från små barn till vuxna, förutsättningar att utveckla och utbilda sig, för att ge alla Enköpingsbor bra förutsättningar i livet och möjligheten att kunna leva ett självständigt liv.

4.1.1 Mål 4: Alla elever i grundskolan går ut 9:e klass med gymnasie-behörighet

● På rätt väg

Förbättrade resultat i grundskola är ett av våra prioriterade områden för perioden, en satsning som har ett specifikt mål. Vägen dit innebär sannolikt översyn av arbetssätt, arbetsmiljö, uppföljning och samverkan kring elevernas utveckling.

Analys av måluppfyllelsen

4a

Kontinuerligt arbete med att specialpedagogen på Skolteamet involveras i uppföljning av skolgången leder till förbättrat resultat. Detta är nu en implementerad del av ordinarie verksamhet och skolteamet involveras redan vid inflyttning vid placering.

I juni 2022 fanns 59 långtidsplacerade barn i skolåldern, 51 barn är inskrivna på skolteamet.

4b

Målet bör vara att gå ut gymnasieskolan och att socialförvaltningen mer aktivt deltar i det kommunala målet, **Mål 5: Alla elever fullföljer gymnasieskolan med examen**. Hittills har det varit stort fokus på grundskolan avseende placerade barn. Samhällsvården ser stor skillnad över åren. Tidigare hade vi endast något enstaka barn på gymnasieprogram eller på IM, nu har Skolteamet kännedom om 11 barn som är gymnasieelever.

Samhällsvården ser behov nya vägar och olika alternativ avseende yrkesinriktning för att bli anställningsbar för dessa gymnasieelever som inte kommer klara skolan.

Ett aktivt arbete med minskade omplaceringar/sammanbrott behöver ge resultat. Barnen missar i snitt en månads skolgång vid varje akut omplacering.

KF indikatorer	Mål	Utfall	Utfall 2021	Utfall 2020
4 .a Uppföljning av alla placerade barn och ungdomars skolresultat genomförs och dokumenteras	100%	86%	85%	87%
4 .b Antal placerade barn och ungdomar i samhällsvård med godkända betyg i årskurs 9	100%	80%	33%	33%

4.2 Självständigt liv

Vi ska ge stöd till de enskilda och familjer i alla åldrar som behöver samhällets hjälp för att utifrån sina egna förutsättningar och behov kunna leva ett självständigt, aktivt och tryggt liv.

4.2.1 Mål 9: Personer i behov av stöd får det utifrån sina behov och på rätt nivå

 På rätt väg

Oavsett om stödet är tillfälligt eller långvarigt, ekonomiskt eller för fysiskt eller psykiskt hinder ska det ges på rätt nivå. Som kommun bör vi varken betraktas som generösa eller snåla, insatserna ska vara på rätt nivå.

Analys av måluppfyllelsen

9a

Arbetet med att använda Socialförvaltningens egen öppenvård bidrar till en minskning av antalet externa placeringar oavsett lagrum. Användning av interna resurser bidrar till hög måluppfyllelse.

Socialförvaltningens egna stödboenden används maximalt, där insatser många gånger ges parallellt via förvaltningens öppenvård Nyängen, Familjens Hus samt insatser via Joar Socia. Sammantaget bedöms detta bidra till minskade kostnader för externa placeringar och medborgarna har möjlighet att få vård inom sin egen hemkommun

Ett nära samarbete finns med Enköpings hyresbostäder och en tät dialog finns gällande de sociala kontrakt, bostad först samt jourlägenheter som förvaltningen har.

9b

Ökat antal utredningar i kombination med svårighet att rekrytera personal ger utslag på dokumentation i tid och det ger utslag på barnens delaktighet. De rekryteringar som genomförts under 2021 har lett till att antalet utredningar där barnens uppfattning och inställning är dokumenterad har ökat. I de fall där barnsamtal ej genomförts finns det dokumenterat i alla fall utom 1 vad som ligger till grund för att barnsamtal ej genomförts.

KF indikatorer	Mål	Utfall	Utfall 2021	Utfall 2020
9 .a Antalet årsplaceringar av vuxna personer med missbruksproblem på HVB hem	24	13,9	19,7	22,1
9 .b Barn och ungdomars uppfattning och inställning är dokumenterad i deras utredning	100%	88%	80%	86%

4.2.2 Mål 10: Arbets sökande i Enköping får stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning

 Ej på rätt väg

I samverkan med andra hjälper vi människor som står utanför arbetsmarknaden att hitta en väg till studier, arbete eller annan sysselsättning.

Analys av måluppfyllelsen

Utfall saknas då detta endast mäts en gång per år i samband med inrapportering till Kolada.

Ett aktivt samarbete med Utbildnings och arbetsmarknadsenheten finns för att gemensamt arbeta mot målet att fler ska nå självförsörjning genom sysselsättning. Fler personer ska få det stöd som krävs för att kunna söka arbete, delta i olika former av sysselsättning som till exempel praktik, extratjänster etc.

Platschef vid Jobbcentrum, samordnare vid Joar Socia och teamledare för försörjningsstödsteamet träffas regelbundet för överföring av ärenden och för gemensam dialog om vilken verksamhet som kan vara bäst lämpad om det finns oklarheter eller svårigheter att bedöma det.

Samarbete med rehabiliteringskoordinatorer på vårdcentralerna finns för att gemensamt arbeta med den enskilde medborgarens funktionsförmåga i centrum. Detta för att på sikt bedöma arbetsförmåga och om andra ersättningar än försörjningsstöd är aktuella.

Förändringar som sker på samhällsnivå med statliga beslut kan mycket snabbt få effekter på framförallt försörjningsstödsnivåerna. Ett exempel är beslutet som fattades av Riksdagen den 31 maj 2022 om höjd ålder för åldersgränser i pensionssystemet och där även äldreförsörjningsstöd omfattas. Beslutet medför att åldersgränsen för tidigaste uttag av inkomstgrundad ålderspension höjs från 62 till 63 år 2023. Även åldern för att tidigast få garantipension, bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd höjs, från 65 år till 66 år. Höjd ålder kan medföra ytterligare ett år där enskilda ansöker om försörjningsstöd.

KF indikatorer	Mål	Utfall	Utfall 2021	Utfall 2020
10.a Ej återaktualiserade personer ett år efter avslutat försörjningsstöd	85%		55%	74%

5 Uppföljning medarbetarmål

5.1 Mål 21: Ökat medarbetarengagemang

 På rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Utfallet för 2022 har ökat i jämförelse med föregående år trots stora utmaningar med ökad arbetsmängd i förhållande till stora rekryteringsproblem vilket gör att förvaltningen bedöms vara på rätt väg.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
21. Hållbart medarbetarengagemang (HME)	83	79	77	84

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
Hållbart medarbetarengagemang SN	83	74	77	87

5.2 Mål 22: Ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll

 På rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Utfallet 2022 är detsamma som 2021 men lägre än utgångsläget 2020.

Förvaltningen har gjort ett stort arbete med ledarskapsfrågor under flera år och detta arbete fortgår. Stora steg har tagits på område trots att detta inte syns i utfallet så görs bedömningen att förvaltningen är på rätt väg.

Ett arbete pågår även på förvaltningen med att utveckla bättre uppföljningsmetoder som skall stötta cheferna i att leda och styra sina verksamheter.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
22 .a Chefsfrågor medarbetarenkät	82	80	79	85

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
Chefsfrågor medarbetarenkät SN	79	75	75	85

5.3 Mål 23: Sjukfrånvaron i Enköping ska minska

 Delvis på rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Socialförvaltningen hade en sjukfrånvaro under 2021 motsvarande 5,7% vilket var en minskning från 2020 då siffran var 8,3%.

Under januari och februari drabbades förvaltningen hårt av många covid-fall vilket hade en stor negativ effekt på sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron är dock fortsatt lägre än 2020.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
23 .a Sjukfrånvarostatistik	6,7%	7,7%	8,7%	5,6%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
Sjukfrånvaro SN	8,3%	5,7%	7%	4,5%

5.4 Mål 24: Kommunens (externa) personalomsättning är lägre än åtta procent

● På rätt väg

Analys av måluppfyllelsen

Den externa personalomsättningen är under första halvåret är 6,6% vilket motsvarar 13,2% på helårsbasis. Den höga personalomsättningen är problematisk då det är svårt att rekrytera erfarna socionomer. Detta har fått till följd att förvaltningen varit tvungna att rekrytera in konsulter.

Den externa personalomsättningen har sjunkit i förhållande till 2021 men är fortsatt hög. Förvaltningen undersöker om det finns alternativa rekryteringsmöjligheter för att komma tillrätta med problemen med att rekrytera erfarna socionomer för att på så vis slippa ta in konsulter.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
24 .a Extern personalomsättning (slutar i kommunen)	10,6%	10,8%	4,4%	8%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall	Mål
Extern personalomsättning SN	14,9%	14,3%	6,6%	10%

6 Uppföljning ekonomi

Socialnämnden redovisar ett prognostiserat underskott på 31,1 miljoner kronor i tertialrapporten för augusti 2022. De verksamheter som avviker negativt från budget är framförallt övrig vuxenvård (vård), placeringar av barn och unga samt gemensam verksamhet (personal- och konsultkostnader).

Ekonomiskt bistånd samt institutionsvård vuxen visar positiva avvikelser.

6.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mkr)	Bokslut 2021	Utfall augusti 2021	Utfall augusti 2022	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	2	1	2	3	2	-1
Bidrag (intäkter)	19	10	9	14	12	-2
Övriga intäkter	8	5	4	7	5	-2
Summa intäkter	29	16	15	24	20	-5
Personalkostnader	-103	-67	-69	-104	-106	-2
Bidrag (kostnader)	-64	-43	-42	-66	-64	2
Köp av verksamhet	-58	-36	-50	-57	-76	-19
Lokalhyror	-13	-9	-8	-14	-12	2
Övriga driftskostnader	-17	-11	-16	-15	-25	-10
Kapitaltjänstkostnader						
Summa kostnader	-255	-166	-185	-257	-283	-26

Summa totalt (mnkr)	-226	-150	-170	-232	-263	-31
----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------

6.2 Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2021	Utfall augusti 2021	Utfall augusti 2022	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avvikelse prognos mot budget
Ekonomiskt bistånd	-55,4	-37,2	-37,4	-57,6	-56,7	0,9
Ekonomiskt bistånd flykting	-1,7	-1,2	-0,3	-1,4	-0,4	1,0
Institutionsvård BoU SoL, LVU	-17,4	-10,2	-16,4	-17,5	-27,3	-9,8
Familjehem BoU egna fam.hem	-19,8	-13,2	-13,3	-19,6	-20,3	-0,7
Familjehem BoU konsulentstödda	-7,2	-5	-8,9	-6,1	-12,8	-6,7
Öppna insatser BoU	-12,5	-9,1	-9,9	-14,6	-14,5	0,1
Institutionsvård vuxna	-14,6	-11,3	-7,8	-16,9	-12,7	4,2
Familjehem vuxna konsulentstödda	-0,1	0	-0,4	-0,7	-0,5	0,2
Övrig vuxenvård ej missbruk	-8,5	-5,2	-11,5	-10,0	-16,5	-6,5
Öppna insatser vuxna	-20,8	-13,4	-14,1	-21,2	-21	0,2
Ensamkommande flyktingbarn	1,6	1,3	-0,1	1,0	-0,3	-1,3
Gemensam OH SN	-57,6	-37,6	-42,6	-55,3	-67,6	-12,3
Kommungemensam verksamhet	-11,4	-7,3	-6,5	-11,1	-11,5	-0,4
Nämnd SN	-1,2	-0,8	-0,8	-1,1	-1,1	0,0
Totalt (mnkr)	-226,6	-150,2	-170,0	-232,1	-263,2	-31,1

6.3 Ekonomisk analys

De ökade kostnaderna för ekonomiskt bistånd har avstannat sedan 2021 och prognosen för 2022 är att kostnaderna kommer bli 1,2 miljoner kronor lägre än budgeterat på grund av att färre hushåll erhåller försörjningsstöd. Snittkostnaden per hushåll har dock ökat. Ökningen för ekonomiskt bistånd flykting i början av året har nu vänt och där minskar nu istället antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd. Prognos för 2022 visar att försörjningsstödet kommer att kosta 1,9 miljoner mindre än budgeterat. Motsvarande siffra i april var 1,1 miljoner.

Placeringar av barn och unga på institution och i konsulentstödda familjehem ligger över budgeterad nivå och förklarar underskottet inom barnvården. Inflödet av barnärenden har ökat mer än vad som tidigare prognostiserats och trots att arbetet med att rekrytera egna familjehem har lyckats och man faktiskt har placerat fler i egna familjehem än vad som budgeterats så har det inte kunnat möta behovet av andra placeringar. Prognosen för 2022 är att institutionsvård, barn och unga kommer kosta 9,8 miljoner mer än budgeterat och konsulentstödda familjehem, barn och unga kommer kosta 6,7 miljoner mer än budgeterat. Motsvarande prognossiffror i april var 6,7 miljoner, 5,3 miljoner.

Samtidigt har placeringar i egna familjehem ökat och beräknas kosta 0,7 miljoner mer än budgeterat i jämförelse med aprilprognosen som visade att kostnaden skulle bli 0,4 miljoner mindre än budgeterat.

Kostnader för externa vuxenplaceringar har dock minskat mer än vad som prognostiserades i april beroende på att färre personer med missbruk söker stödboende. Egna stödboenden används optimalt vilket lett till att externa placeringar minskat. Prognosen för 2022 är att institutionsvård vuxen kostar 4,2 miljoner mindre än budgeterat.

Övrig vuxenvård, våld har fortsatt öka under året till följd av det ökade inflödet av våldsärenden. Förutom att antalet våldsärenden ökar så ökar även grovheten av våld i dessa ärenden vilket ställer högre krav på

skydd. Det leder till mera kostsamma placeringar. Kostnaderna ökar även med anledning av att i många av dessa fall är barn involverade och placeras tillsammans med den vuxna. Hittills under 2022 har 77 barn skyddsplacerats tillsammans med en vuxen. Av dessa barn skyddsplacerades 27 under första tertiet varav 12 fortfarande är placerade. Prognosen för 2022 är att kostnaderna för övrig vuxenvård ej missbruk, kommer att bli 6,5 miljoner kronor högre än budgeterat. Motsvarande siffra i april var 2,5 miljoner.

Kostnaderna för gemensam verksamhet har ökat avsevärt och det är framförallt ökade personalkostnader till följd av rekrytering samt kostnader för inhyrd personal. Rekrytering har krävts dels för att möta det ökade inflödet av ärenden. Rekrytering har även skett för att möta behoven av administrativt stöd som ökat i samband med att antalet ärenden ökat. Inhyrd personal har krävts för att täcka upp personalbehov som inte har kunnat lösas genom rekrytering på grund av svårigheten att rekrytera erfarna socionomer samt för att täcka upp personalbrist till följd av Covid-19. Rekrytering av ny förvaltningschef pågår och beräknas vara klar vid halvårsskiftet. Vissa av de rekryteringar som hade planerats sedan aprilprognosen har inte kunnat genomföras vilket fått till följd att konsultkostnaderna har ökat i jämförelse med prognosen i april.

Prognosen är att kostnaderna för gemensam verksamhet under 2022 kommer att bli 12,7 miljoner kronor högre än budgeterat. Motsvarande siffra i april var 9,1 miljoner.

6.3.1 Särskild ekonomisk påverkan

Direkta kostnader till följd av covid-19

Förvaltningen har fått ersättning för sjuklönekostnader motsvarande 0,4 miljoner kronor.

Förvaltningen har haft ökade kostnader för inhyrd personal motsvarande 1,0 miljoner kronor.

Efter delårsrapporten i april finns inga direkta kostnader till följd av covid-19.

Direkta kostnader till följd av Ukraina-kriget

Inga direkta kostnader till följd av Ukraina-kriget.

Direkta kostnader till följd av inflationen

Förvaltningen kan i dagsläget inte göra en bedömning av vilken ekonomisk påverkan som kan bli till följd av ökad inflation.

6.4 Åtgärder för budget i balans

Följande områden är prioriterade och kan minska förvaltningens kostnader under året.

- Säkerställa att flera personer som uppbär försörjningsstöd ska ta del av arbetsmarknadsåtgärder för att bli självförsörjande
- Fortsatt arbete med att säkerställa att medborgare som uppbär försörjningsstöd har skäliga boendekostnader
- Fortsatt arbete med att rekrytera personal för att minska konsultkostnader.
- Aktivt arbete med att minska antal dygn i extern vård i de fall det krävs för att säkerställa skydd i ett initialt akut skede där skyddsbehov finns. Detta är dock väldigt personalkrävande och i dagsläget ligger fokus på att bedöma skyddsbehov.
- Utredda och öka antalet egna jourfamiljehem och interna familjehem
- Använda öppenvård vid samtliga nya placeringar för aktivt arbete med hemflyttning eller flytt till interna familjehem
- Utveckla samarbete mellan verksamhet för vuxna och för barn för att minska långvariga placeringar i stödboende
- Arbeta med tvärteam inom våldsområdet för att våldsutsatta och våldsutövare får relevant stöd i första hand i form av intern öppenvård
- Utveckla arbetssätt för att frigöra tid för handläggning. Administrativt stöd

Följande områden är av mera långsiktig karaktär och kommer inte ha någon direkt effekt på utfallet

under 2022.

- Identifiera volymer och nyckeltal för att på ett bättre sätt kunna följa förvaltningens verksamheter och styra resursbehov utifrån inflöden
- Säkerställa att samtliga kostnader för verksamheter redovisas på korrekt sätt i RFM (resursfördelningsmodellen) för att korrekta budgetäskanden skall kunna göras

6.5 Investeringsredovisning

6.5.1 Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)

Projekt (mnkr)	Total budget 2022	Utfall augusti 2022	Prognos 2022	Avvikelse prognos mot total budget
Möbler, inventarier, IT-system mm	-0,1		-0,1	0,0
Totalt (mnkr)	-0,1		-0,1	0,0

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Förvaltningen har i nuläget inga aktiverade investeringar men kommer utnyttja de medel som är avsatta enligt plan.

6.6 Ekonomiska nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022
Utbet. ekon.bistånd, netto, kr/inv	1 118	1 209	1 229	1 182
Snitt bidragsmånader per hushåll	6,9	7,3	*	*
Dygnskostnad på institution för barn och unga, kr	4 340	5 846	3 587	3 875
Dygnskostnad på institution för vuxna, kr	2 443	2 801	2 605	2 468

** Snitt bidragsmånader per hushåll budgeteras inte. Ambitionen är att antal bidragsmånader skall minska men mäts endast en gång per kalenderår.*

Utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare är lägre än budgeterat med anledning av att kostnaderna för ekonomiskt bistånd beräknas bli lägre än budgeterat.

Dygnskostnad på institution för barn och unga är något högre än budgeterat. Detta beror på att den består av 3 sammanvägda snittkostnader. SiS-placeringar samt två olika SOL-placeringar. Den ena snittkostnaden för SOL-placeringar är högre än den andra medan kostnaden för SiS är högre än de båda SOL-placeringarna. SiS-placeringar har minskat i förhållande till budget men de dyrare SOL-placeringarna har ökat i förhållande till budget vilket ger en högre total snittkostnad.

På samma sätt som dygnskostnaden för institution barn och unga så består institution vuxen av 3 sammanvägda snittkostnader. Här har dock de dyrare SOL-placeringarna minskat i förhållande till budget vilket ger en lägre total snittkostnad.

7 Volymer

Volymer	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse prognos mot budget
Ekonomiskt bistånd	487,6	525	480	-45
Ekonomiskt bistånd, flykting	37,4	43	21,1	-21,9
Institutionsvård BoU SoL, LVU	14,2	15	20	5
Familjehem BoU egna fam.hem	72,1	72,0	74,1	2,1
Familjehem BoU konsulentstödda	9,3	6	15	9
Institutionsvård vuxna	17,4	15	14,9	-0,1
Familjehem vuxna konsulentstödda	0,3	2	0,7	-1,3
Övrig vuxenvård ej missbruk	9,3	7	13,1	6,1

- Antal utbetalningshushåll på ekonomiskt bistånd (inkl. flykting) har minskat avsevärt. Kan vara en effekt av att restriktioner kopplat till covid-19 inte längre kvarstår. Snittkostnaderna per hushåll har däremot ökat vilket är kopplat till fler personer i utbetalningshushåll samt ökade hyreskostnader pga. nyproduktion.
- Institutionsvård BoU. Högt inflöde av barn och unga som har behov av vård. Svårt att rekrytera personal vilket leder till längre placeringstider då uppföljningsarbetet blir lidande.
- Familjehem BoU (egna och konsulentstödda). Högt inflöde av barn och unga med behov av placering. Stort fokus har lagts på att rekrytera egna familjehem för att undvika placering i konsulentstödda familjehem. Detta har givit gott resultat i att flera egna familjehem kunnat rekryteras. Dock har behoven varit för stora och placeringar i konsulentstödda familjehem har fortsatt öka.
- Övrig vuxenvård ej missbruk (våld). Behovet av skydd för våldsutsatta ökar kraftigt och det som inte syns i volymen men som har stor inverkan på kostnad är antalet barn som placeras i skydd tillsammans med en vuxen. Hittills under 2022 har 77 barn placerats i skyddat boende med en vuxen.

8 Förväntad utveckling

Under 2022 utmanas socialförvaltningen i Enköping, precis som i andra kommuner i landet, av den samhällsutveckling som råder. Belastningen på medarbetarna är fortsatt hög utifrån svårighet att rekrytera i kombination med fortsatt ökade behov hos invånarna i kommunen.

Med anledning av detta så har förvaltningen varit tvungna att anlita inhyrd personal under våren. Bedömningen är att det kommer finnas behov av inhyrd personal året ut.

Medarbetarna som möter kommunens medborgare bevittnar en högre grad av psykisk ohälsa bland föräldrar, vilket innebär att oro för barn generellt ökar. Det leder också till att inflödet av orosanmälningar ökar till förvaltningen. Medarbetarna som möter barn och kvinnor som utsätts för våld i sin hemmiljö beskriver att våldets dignitet ökat. De möter och handlägger familjer där våldet uppfattas som grövre. Inflödet på våldsärenden är på en fortsatt hög nivå.

Förvaltningen har skyddsplacerat en ökad andel ensamma mammor med barn. Förvaltningen har i sitt trygghetsarbete räddat dessa kvinnor från dödshot och utfört ett högkvalitativt skyddsarbete, detta sker vanligtvis i samverkan med polismyndigheten. Arbetet kräver en omfattande handläggning och är alltid

akutstyrd i inledningskedet. Hittills har 77 barn placerats med sina mammor. Merparten av dessa kommuninvånare kan aldrig återvända till Enköping då hotbilden är för stor. Denna mängd kvinnor som är utsatta för dödligt våld har tidigare år ej blivit kända för förvaltningen i Enköping. Förvaltningen ser att det förebyggande arbetet och det utvecklingsarbete som bedrivits under 3 år har givit resultat.

Arbetet med våld sker idag i samverkan mellan alla avdelningar, myndighet barn och vuxen, öppenvård barn och vuxen. Förvaltningen har initierat en högre grad av styrning i det gemensamma arbete och arbetet leds av avdelningscheferna. Flödet gällande bemanning och ekonomi går som en röd tråd genom helheten. Synergieffekten märks för medborgaren i form av ökad kvalitet utifrån att möta en helhet och inte delar av en förvaltning. Som en del i detta arbete har kommunens öppenvård tillsammans med avdelningen för samhällsvård, barn som placeras utanför hemmet, sedan 2020 arbetat med att implementera ett nytt arbets sätt tillsammans. Effekten av det är att minska externa konsulentstödda familjehem, stödja barnets utveckling under dennes placering, via familjebehandling till familjehemmet och då minska sammanbrott som leder till att barn behöver byta familjehem. Detta har förvaltningen implementerat med bra resultat, och målbilden är att detta skall ses som ordinarie verksamhet. De ökade behoven har dock lett till att effekten av detta arbete uteblivit på grund av svårigheten i att rekrytera egna familjehem och jourfamiljehem. En förutsättning för att lyckas är att de rekryteringar som pågår kan genomföras. Dessa resurser är i sin tur avgörande för att förvaltningen skall kunna fokusera på rekrytering av jourfamiljehem och interna familjehem för att kunna nyttja högstödsinsatser och hemmaplanslösningar som alternativ till externa placeringar. En osäkerhetsfaktor som ytterligare bidrar till ökade placeringar är att antalet familjer med flera barn ökar vilket i sin tur leder till fler placeringar i samma våldsärende.

Ytterligare en utmaning som förvaltningen har haft kopplad till pågående samhällsutveckling som en följd av pandemin är ökad arbetslöshet och egen förmåga att bli självförsörjande. En stor del av de som ansöker om ekonomiskt bistånd är arbetslösa och saknar ersättning. När nu restriktionerna kopplade till pandemin är borttagna kommer samarbetet med Jobbcentrum och Joar Socia bli avgörande för att hjälpa människor till egen försörjning. I samband med att restriktionerna har hävts har även antalet hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd minskat.

Utvecklingen av krisen i Ukraina kan dock förändra förutsättningarna. I dagsläget har detta inte haft någon betydande effekt på förvaltningens arbete men om krisen kvarstår och flyktingströmmarna ökar kommer detta få stora effekter för förvaltningen.

Förvaltningen har under året inlett ett utredningsarbete för att identifiera relevanta och mätbara volymer och nyckeltal. Detta arbete är avgörande för att förvaltningen på ett mer effektivt sätt skall kunna följa och styra verksamheten utifrån förändrade ärendeflöden. Kostnaderna behöver även tydligt kopplas till respektive verksamheter. En stor del av de insatser som invånarna idag erbjuds kostar endast resurser i form av personal. Då är det av stor vikt att personalkostnaderna har en tydlig koppling till dessa insatser. Detta är även avgörande för att förvaltningen skall kunna göra korrekta budgetäskanden och prognoser baserat på de ärendeflöden som finns. Detta arbete har visat sig bli mer omfattande än vad som man tidigare trott och kommer att pågå åtminstone året ut.

9 Internkontroll

Missbruk av behörigheter

Stickprovskontroller genomförs månadsvis och hittills har inga avvikelser noterats.

Ekonomisk ersättning utbetalas utifrån felaktiga underlag

Under 2022 har totalt 5 utredningar om felaktiga utbetalningar varit aktuella. I 2 av fallen har polisanmälan gjorts och 2 utredningar pågår fortfarande. 1 utredning har avslutats utan att leda till polisanmälan.

Ej rättsäker handläggning

Mottagning/barnutredning: 18% försenade utredningar

Samhällsvården: 49% försenade utredningar.

Genomförande av barnsamtal

Mottagning/barnutredning:

Utredning:

Barnsamtal har genomförts i 90% av de granskade ärendena

I 10% där barnsamtal ej genomförts har det dels varit observationer pga låg ålder och i 5 av dessa är orsaken till bedömning att inte ha barnsamtal dokumenterad.

I ett fall är det inte dokumenterat.

Insatser:

I 76% av de granskade insatserna barnsamtal genomförts.

I de övriga finns dokumenterat varför det inte genomförts barnsamtal

Samhällsvården: 100%